

**Handläggare**  
Mats Christenson  
Telefon: 0850812201**Till**  
Södermalms stadsdelsnämnd  
24 mars 2022

## Remiss av Reviderad framkomlighetsstrategi

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2021/1699

### Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

### Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått ett förslag till reviderad framkomlighetsstrategi på remiss. Syftet med strategin är att beskriva hur stadens vägar och gator kan användas och utvecklas på bästa sätt när staden växer. Den övergripande inriktningen att prioritera gång, cykel, kollektivtrafik samt effektiv godstrafik föreslås ligga fast i den reviderade strategin. Fyra planeringsinriktningar pekas ut: kapacitet, framkomlighet, attraktivitet och hållbarhet.

Stadsdelsförvaltningen anser att framkomlighetsstrategin är ett bra planeringsdokument som, mot bakgrund av den snabba befolkningsutvecklingen i Stockholmsregionen, på ett tydligt sätt visar på behovet av åtgärder för att klara framtida transportbehov på i stort sett samma yta som idag.

Strategin belyser komplexa samband och strukturer i trafiksystemet på ett ambitiöst och heltäckande sätt och de planeringsinriktningar som anges bedömer förvaltningen vara relevanta för att uppnå målen i till exempel Översiktsplan för Stockholms stad och Vision 2040.

Förvaltningen anser att det är positivt att strategin har som övergripande inriktning att prioritera gång, cykel, kollektivtrafik och effektiv godstrafik. Därutöver är det enligt förvaltningen bra att strategin tar upp behovet av att staden behöver avsätta mer kvalitativ yta till vistelse och nyttja den nya teknikens möjligheter.

I strategin anges att det längs framförallt de viktigaste cykelstråken, så kallade primära stråk, kan vara motiverat att parkeringsplatser tas bort eller flyttas, och att körfält för motorfordon blir smalare eller tas i anspråk. Förvaltningen anser att denna strategi för att främja cykling i staden är bra då den innebär att befintlig gatumark används för utbyggnad av primära stråk så att exempelvis värdefulla park- och rekreationsvärden inte går förlorade. Förvaltningen anser att förslagets målsättning, som innebär att fler ska cykla, är positivt men att det inte bör ske på bekostnad av parkernas funktion och biologiska värden.

### **Bakgrund**

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått ett förslag till reviderad framkomlighetsstrategi på remiss. Förslaget har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till bland annat samtliga stadsdelsnämnder, flertalet facknämnder, samtliga kommuner i Stockholms län, Region Stockholm och flera intresseföreningar såsom Cykelfrämjandet, Naturskyddsföreningen Stockholms län och Motormännens Riksförbund.

Remisstiden sträcker sig till den 31 mars 2022.

Remissen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

### **Ärendet**

Nedan görs en sammanfattning av förslaget till reviderad framkomlighetsstrategi.

### **Inledning**

Framkomlighetsstrategin är enligt förslaget ett kraftfullt verktyg för framkomlighet och stadsutveckling i hela staden. Efter att den första framkomlighetsstrategin beslutades 2012, skiftades fokus till yteffektiva resor och det offentliga rummets vistelsekvalitéer. Den strategiska inriktningen för trafikplaneringen blev att fler behöver välja att gå, cykla eller åka kollektivt.

Under de tio år som gått sedan framkomlighetsstrategin antogs har inte bara stadens planering utvecklats och befolkningen växt utan det har också hänt mycket inom mobilitetsområdet. För att omfamna förändringarna gav kommunfullmäktige trafiknämnden i uppdrag att revidera framkomlighetsstrategin med utgångspunkt i framväxande mobilitetstjänster och delningsekonomi där prioriteringen för gång, cykel, kollektivtrafik samt effektiv godstrafik ligger fast.

### **Syftet med strategin**

Framkomlighetsstrategin är stadens trafikstrategi. Syftet med strategin är att beskriva hur stadens vägar och gator kan användas

och utvecklas på bästa sätt när staden växer. Den gäller för hela staden och avser både befintliga och nya vägar och gator. Framkomlighetsstrategin ger principer för hur vi ska prioritera och avväga i beslut för att bidra till ett effektivt, tryggt, attraktivt, framkomligt, miljövänligt och hälsosamt Stockholm, i linje med stadens vision och översiktsplan.

### Framkomlighetsstrategin och stadens planering

Framkomlighetsstrategin hänger samman med planer och strategier för stadens och transportsystemets utveckling. Utgångspunkten är stadens vision (Vision 2040) och översiktsplanen (Översiktsplan för Stockholms stad). Framkomlighetsstrategin och strategin för offentliga rum är två pusselbitar som tillsammans beskriver utvecklingen av stadens gator, vägar, torg och kajer.

### Om staden och trenderna

Städernas offentliga rum och transportsystem har vuxit fram under en lång tid. Den största delen av staden och infrastrukturen finns redan och den behöver vi, enligt förslaget, vårda och använda på bästa sätt. Planering och utveckling av vägar och gator behöver både utgå från det transportsystem och de resmönster staden har idag och vara flexibel för ändrade vanor, prioriteringar och nya lösningar. För att få ett fungerande och hållbart transportsystem behöver staden fokusera på att förflytta människor och gods istället för fordon.

Stadens vägar och gator ska ge rum åt många olika funktioner och intressen. Människor ska kunna förflytta sig med olika färdmedel och gods ska transporteras och levereras. Det ska också finnas plats för torghandel, banker, papperskorgar, belysning, tekniska funktioner, träd, offentlig konst, uteserveringar och plats att mötas och stanna upp.

### Hur Stockholmarna reser

Stockholm är en kollektivtrafikstad med ett högkvalitativt kollektivtrafiksystem som är viktigt att värna. En stor andel av resorna görs med kollektivtrafik både inom och till eller från staden. Inom staden handlar det om en dryg tredjedel av resorna. Dessa står för nästan 60 procent av alla personkilometer inom staden. Ytterligare en dryg tredjedel av resorna görs till fots vilket visar att Stockholm också är en fotgängarstad. Drygt tio procent av resorna inom staden görs med cykel. Staden ska bli en cykelstad och genomför stora satsningar för att öka cykelresandet ytterligare. Biltrafiken står för drygt tio procent av resorna inom staden och ungefär 20 procent av körda kilometer, men är betydligt vanligare för resor till och från Stockholms stad.

Gångtrafiken har ökat sedan staden började mäta den år 2015. Cykelmätningarna har pågått längre och de senaste 15 åren har cyklingen haft en stark utveckling. Det är framförallt arbetspendlingen mot innerstaden som ökat. Antalet cykelpassager i innerstadssnittet har mer än fördubblats och även i ytterstadens mätningar syns en markant ökning av antalet cyklister.

Kollektivtrafikresandet i Stockholm har ökat under en lång tid på grund av befolkningstillväxten, utbyggnad av kollektivtrafiknätet och införandet av trängselskatten. Mellan 2007 och 2018 ökade det totala antalet påstigande i kollektivtrafiken med 23 procent.

### Övergripande inriktning för planeringen

Det finns, enligt förslaget, stor potential för stadens gator att bidra till lösningen av tre utmaningar som Stockholm har gemensamt med världens städer.

- Ökad konkurrens om utrymme i staden
- Brist på fysisk aktivitet och social interaktion
- Klimatförändringarnas påverkan på staden

Framkomlighetsstrategins övergripande inriktning är ett viktigt verktyg som kan hantera utmaningarna samlat. Genom att prioritera kapacitetsstarka färdmedel och ge mer utrymme för attraktiva vistelsezoner tillsammans med den nya teknikens möjligheter kan staden ta sig an dessa utmaningar. På så sätt främjas en effektiv och hållbar användning av stadens gemensamma och begränsade resurs – gatuutrymmet.

I förslaget anges att det är samma övergripande inriktning i både den tidigare och reviderade framkomlighetsstrategin och samma planeringsinriktningar vilka beskrivs nedan.

### Planeringsinriktningar för väg- och gatunätet

Förslaget till framkomlighetsstrategin innehåller fyra planeringsinriktningar:

#### **A. Kapacitet**

Gång, cykel och kollektivtrafik ska ges mer utrymme för att kunna förflytta fler människor på samma yta. Effektiva godstransporter ska främjas. Rörlig trafik prioriteras framför stillastående fordon.

#### **B. Framkomlighet**

Restiden för kollektivtrafiken ska minska. Framkomligheten ska förbättras för gång, cykel, och effektiv godstrafik. Pålitligheten ska bli bättre för samtliga trafikslag genom att styra resande med innovativa lösningar, prissättning och samverkan.

### **C. Attraktivitet**

Stadens gator ska bli attraktiva och leva upp till sin roll som ett av Stockholms viktigaste offentliga rum, där såväl invånare som näringsliv bidrar till stadslivet. De offentliga rummen ska planeras för att uppmuntra till rörelse i vardagen för alla genom att förbättra gångvänligheten och vistelsekvaliteterna i hela staden.

### **D. Hållbarhet**

Alla människor ska kunna röra sig och vistas utifrån sina förutsättningar i hela staden. Genom att främja innovation, elektrifierade transporter och styra bilanvändning till de resor där bilen gör mest nytta för samhället minskar buller, trafikolyckor och utsläpp från fordonstrafiken.

Innebörden av varje inriktning beskrivs tillsammans med stadens planering för att uppnå dessa. Stadens planering handlar framförallt om åtgärdsområden eller förhållningssätt och pekar i vissa fall ut konkreta åtgärder som redan finns i andra planer.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 14 mars 2022 och i rådet för funktionshindersfrågor den 15 mars 2022.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Stadsdelsförvaltningen anser att framkomlighetsstrategin är ett bra planeringsdokument som, mot bakgrund av den snabba befolkningsutvecklingen i Stockholmsregionen, på ett tydligt sätt visar på behovet av åtgärder för att klara framtida transportbehov på i stort sett samma yta som idag.

Strategin belyser komplexa samband och strukturer i trafiksystemet på ett ambitiöst och heltäckande sätt och de planeringsinriktningar som anges bedömer förvaltningen vara relevanta för att uppnå målen i till exempel Översiktsplan för Stockholms stad och Vision 2040.

Förvaltningen anser att det är positivt att strategin har som inriktning att staden behöver fokusera på att förflytta människor och gods istället för fordon, detta för att uppnå ett fungerande och hållbart transportsystem.

Förvaltningen anser också att det är positivt att strategin har som övergripande inriktning att prioritera gång, cykel, kollektivtrafik och effektiv godstrafik. Därutöver är det enligt förvaltningen bra att

strategin tar upp behovet av att staden behöver avsätta mer kvalitativ yta till vistelse och nyttja den nya teknikens möjligheter.

I strategin anges att det längs framförallt de viktigaste cykelstråken, så kallade primära stråk, kan vara motiverat att parkeringsplatser tas bort eller flyttas, och att körfält för motorfordon blir smalare eller tas i anspråk. Förvaltningen anser att denna strategi för att främja cykling i staden är bra då den innebär att befintlig gatumark används för utbyggnad av primära stråk så att exempelvis värdefulla park- och rekreationsvärden inte går förlorade. Förvaltningen anser att förslagets målsättning, som innebär att fler ska cykla, är positivt men att det inte bör ske på bekostnad av parkernas funktion och biologiska värden.

Förvaltningen anser att det är positivt att strategin har särskilt fokus på framkomligheten för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Expedieras till  
Kommunstyrelsen.

Ann-Christine Jenvén  
Stadsdelsdirektör  
Södermalms  
stadsdelsförvaltning

Andreas Evestedt  
Avdelningschef  
Södermalms  
stadsdelsförvaltning

### **Bilaga**

Framkomlighetsstrategi - många möjligheter till rörelse och vistelse.  
Remissversion Stockholms stads Framkomlighetsstrategi.

## **Attesterat av**

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

<b>Namn</b>	<b>Datum</b>
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-03-07
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2022-03-07